

190118

BRP+: Projektplan 2019-20

1. Bakgrund

Den ekonomiska tillväxten är ett viktigt medel för samhällets utveckling. BNP, eller det regionala BRP, har därför naturligt tagit plats som en huvudindikator för att följa nationer och regioners utveckling. En återkommande diskussion har dock förts kring BNP-måttets begränsningar att fånga samhällsutvecklingen i stort, och den livskvalitet som BNP i grund och botten är tänkt att bidra till. BNP/BRP är ett mått som visar värdet av den ekonomiska produktionen under en viss tid, men säger ingenting om resursutnyttjande, om produktionen är hållbar i ett längre perspektiv eller om den leder till ökad välfärd för den enskilda individen. Flera initiativ kring att utveckla kompletterande mått till BNP har tagits genom åren dock inget som egentligen är användbart i en svensk regional kontext.

2013 initierade dåvarande Regionförbundet Östsam, numera Region Östergötland, ett utvecklingsprojekt för att undersöka förutsättningarna för att utveckla ett bredare mått på regional utveckling. 17 regioner och organisationer gick samman och genomförde 2014 en gemensam förstudie inom Reglab, som resulterade i en rekommendation att använda OECD:s mätsystem för livskvalitet, Better Life, kombinerat med en kapitalansats. Under 2015 fortsatte arbetet med att utveckla ramverket, genom att identifiera mätområden och indikatorer med relevans för svenska regioner.

Utvecklingsarbetet skedde i ett gemensamt projekt inom Reglab, där regioner, myndigheter och andra organisationer deltog och tillsammans tog ställning till teman, aspekter och indikatorer. Resultatet presenterades i början av 2016. Under 2017 genomfördes en första översyn av indikatorerna och en första analys presenterades i maj 2018: *Hållbar utveckling i svenska regioner?*. Under 2018 genomfördes även ett läroprojekt som syftade till att stötta regionerna i användningen av BRP+ i det regionala utvecklingsarbetet. Slutsatserna från läroprojektet presenteras i en rapport som väntas i mars 2019.

Den svenska handlingsplanen för Agenda 2030 pekar ut den regionala och lokala nivån som nyckelarena för genomförandet av agendan i Sverige. Ett av agendans delmål (17:19) är ökad användning av kompletterande mått till BNP. En del initiativ har tagits för att utveckla indikatorer för att följa arbetet med agendan (till exempel genom uppdrag till SCB och RKA). BRP+ är dock unikt i sitt slag, genom att systemet erbjuder ett ramverk för att följa hållbar utveckling över tid, bortom 2030, nationellt och lokalt. BRP+ utgör också ett viktigt verktyg för att analysera samband mellan de olika indikatorerna.

Intentionerna i Agenda 2030 visar att de svenska regionerna varit rätt ute när man 2014 inledde arbetet med att utveckla ett ramverk för att följa och analysera hållbar utveckling i svenska regioner. Det är nu viktigt att det arbete som gjorts tas tillvara och fortsatt kommer till användning.

2. Fortsatt arbete med BRP+

Under hösten 2018 kartlades vilka utvecklingsbehov som finns för att säkerställa fortsatt implementering av BRP+. Kartläggningen pekade bland annat på tre huvudsakliga utvecklingsbehov:

- Lösa teknisk förvaltning av databasen
- Fortsatt utveckling av indikatorer och mätetal
- Främjande av användning och implementering

Därtill behövs en projekt- och processledare som i nära samverkan med regionerna driver BRP+ framåt inom de tre identifierade utvecklingsområdena.

Projektplanen som här presenteras har som syfte att hantera delar av identifierade utvecklingsbehov på kort sikt, men också att driva frågan om långsiktig förvaltning och fortsatt löpande utveckling framåt.

Projektplanen har delats med Reglabs medlemmar i pågående lärprojekt och diskuterats i Reglabs styrelse. Samtliga har uttryckt att ett fortsatt arbete med BRP+ fyller ett viktigt behov för Reglabs medlemmar, inte minst kopplat till Agenda 2030.

3. Projektplan

Projektplanen består av tre huvudsakliga delar:

- **Utredning teknisk förvaltning:** Att skapa ett tydligt och långsiktigt ägarskap av datamaterialet (ramverket) liksom tillgång till tekniskt stöd för att svara på frågor rörande innehållet (till exempel beräkningar, index, datakällor och tolkningar) är av stor betydelse för att regionerna ska använda materialet.
Hur ägarskapet ska se ut, vem som ska ansvara för den tekniska förvaltningen och bistå med tekniskt stöd till användare är en fråga som måste utredas vidare. Utredningen genomförs av externt upphandlad konsult.
- **Förslag på subjektiva mått:** Det finns ett behov av att löpande se över, utveckla och komplettera indikatorer inom ramverket. 2019-2020 görs en översyn av kapitalstockarna (vilket sker i samband med större analysarbete, se vidare nedan) samt de subjektiva mätetalen. Frågan hur de subjektiva måtten ska tas in i systemet utreds tillsammans med regionerna i form av en arbetsgrupp under ledning av extern processledare som ansvarar för att sammankalla, samordna, sammanställa och förankra arbetsgruppens arbete med övriga intressenter.
- **Analys hållbarhet över tid:** För att skapa intresse och förståelse för BRP+ finns behov att löpande ta fram analyser och rapporter. Att lyfta materialet och fokusera på resultatet är viktigt för att skapa resonemang och att hjälpa regionerna i tolkningen av materialet, samt för att sprida och förankra BRP+ i en mer allmän kontext.
Regionerna har under lärprojektet 2018 särskilt lyft behovet av att fördjupa kunskapen om kapitalstockarna ("hållbarhet över tid") samt studera kopplingarna mellan kapitalstockarna och livskvalitet. Analysarbetet genomförs av extern resurs i nära samarbete med Reglabs medlemmar. Analysen presenteras under våren 2020.
Arbetet omfattar utöver själva analysen även ett första steg i form av en översyn av indikatorer för kapitalstockarna. Översynen syftar till att säkerställa kvalitet samt underlätta användning och tolkning. Översynen genomförs i ett lärprojekt av Reglab-modell under ledning av extern processledare.

För att främja ett fortsatt lärande är det viktigt att Reglabs medlemmar fortsätter att träffas kontinuerligt, i ett nätverk som också är kopplat till ovanstående analys- och utvecklingsarbete. Kommunikation av arbetet och spridningsaktiviteter kommer riktas dels till regionerna direkt, men även till intressenter på nationell nivå, som en del i att ambitionen att hitta en varaktig lösning och hantering.

4. Projektorganisation och tidplan

Projektet genomförs som ett lärprojekt enligt Reglab-modell. Reglabs kansli och särskilt utsedd projektledare ansvarar för projektet i sin helhet. Projektledaren ansvarar för samordning och kommunikation liksom löpande rapportering till Reglabs styrelse som också är styrgrupp för projektet. Projektledaren ansvarar även för upphandling av extern konsult/processledare som i sin tur driver det operativa arbetet inom de tre delarna samt processleder arbetet med de regionala deltagarna.

Till projektet knyts även en referensgrupp bestående av organisationer och individer som kan ge input på arbetet, samt verka för en långsiktig lösning gällande ägarskap och fortsatt utveckling.

Regionerna har under arbetet tydligt uttryckt en önskan om att Tillväxtverket behåller en aktiv roll i arbetet med BRP+. I projektet kommer Tillväxtverket att vara delaktig dels som medlem av styrgruppen, ha en plats i referensgruppen, involveras i kommunikationsarbetet samt delta i de nätverksträffar och erfarenhetsutbyten som genomförs. Tillväxtverket har också föreslagits att tillsätta en egen projektledare som följer projektet från myndighetens sida och som har särskilt ansvar för att driva frågan om ägarskap och användning bortom 2020.

Projektet genomförs enligt följande:

- En formell inbjudan går ut i *februari 2019*. Reglabs årskonferens den *27-28 mars 2019* är avspark för processen.
- Utredningen av den tekniska förvaltningen ska vara klar i *juni 2019*, för att kunna ingå i budget- och verksamhetsplanering inför 2020.
- Det större analysarbetet, inklusive översyn av indikatorer för kapitalstockar, påbörjas i *mars 2019*. Översynen färdigställs under hösten 2019 för att möjliggöra en analys som kan presenteras under våren 2020.
- Ytterligare kommunikation och erfarenhetsutbyte sker under *hösten 2020*.
- Utvecklingen av subjektiva mätetal påbörjas *hösten 2019* och presenteras vid Reglabs årskonferens 2020.

5. Dokumentation och kommunikation

En kommunikationsplan upprättas av Reglab i samverkan med Tillväxtverkets kommunikationsenhet. All dokumentation och rapportering från projektet samlas under Reglabs, respektive Tillväxtverkets, hemsidor.

6. Budget och finansiering

Kostnadspost	Tid	Kostnad (SEK)	Kommentar
Projektledning	Mars 2019-dec 2020	600 000	Projektledare 30% under två år
Utredning teknisk förvaltning	Mars-juni 2019	100 000	Extern konsult
Utveckla förslag om subjektiva mätetal	Sep 2019-mars 2020	60 000	Extern processledare (därutöver egen arbetstid regioner)
Analys hållbarhet över tid (inkl översyn mätetal)	Mars 2019-november 2020	600 000	Processledning, analys, kommunikation/spridning (därutöver egen arbetstid regioner)
Kommunikation	Feb 2019-dec 2020	100 000	Framtagande och visualisering av rapporter och material, genomförande av spridningsaktiviteter.
Totalt		1 460 000	

Projektet finansieras till 50% av Tillväxtverket och till 50% av samtliga regioner. Det innebär en kostnad på 17 500kr/år för regionerna. Kostnader är beräknade utifrån antagandet att seminarier, nätverksträffar etc kan hållas i Tillväxtverkets lokaler.